

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvüeneuropeke države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par, med tekstom 1.50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popüst od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 27.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Horvat Franjo, stud. tehn.:

Mladina in naloga študenta.

I.

Mladina je bodočnost naroda. Na tem izreku sloni nekaj zelo velikega. V resnici je to popolnoma pravilno pojmovanje; kajti po mladini se presoja dobra ali slaba stran naroda. To vidimo povsod. O tem poroča zgodovina, o tem govori sedanji čas,

Vsak narod se dobro zaveda, kake važnosti je zanj mladina. Zato hoče vsakdo imeti nad mladino svoje vodstvo; za ta vpliv pri vodstvu se bije boj povsod.

V glavnem delimo mladino z ozirom na njen bistven položaj, v katerem živi, v štiri oddelke:

- 1.) Kmečka mladina.
- 2.) Mestna mladina.
- 3.) Delavska mladina.
- 4.) Učeča se mladina.

Ako razmotrivamo te štiri bistvene točke, pridemo do gotovih zaključkov. V tem oziru nam služita za podlago dva sistema: Sistem vzgoje in sistem življenja. Sistem vzgoje in življenja je pri kmečki mladini drugačen kot pri mestni mladini. Delavska mladina se pa posebno loči od teh dveh, zato, ker vpliva na njo zelo bližina tovarn in rudokopov ali drugih podjetij. In nekak kompromisni del teh treh pa je učeča se mladina. Zato ima ravno dijaštvo kot tako za nalogo: medsebojno spoznavanje.

Poglejmo v podrobnejšo opredelitev te razdelitve.

- 1.) Kmečka mladina.

Kmečki otroci prihajajo na svet pod tihimi kmečkimi krovi. Ko začno spoznavati svet, jih vabi narava v svoj objem. Okrog njih je svet priprost. Svoboden polet njihovih želja se zgublja sredi polja ali gozda. Dalje ne sega njihova želja. Ne vedò za mestni hrup, ne za kvarni luksus. Oblečeni so priprosto; le ob nedeljah jih vodijo matere v cerkev. Le ob nedeljah so praznično oblečeni in le

takrat vidijo zbrane župljane. To so za nje trenutki, ki jih v začetku plaše, pozneje je pa to za nje potreba.

Ko dorašča mladina in sliši o novih krajih, si zaželi, da bi jih vide-la; toda ko jo pozneje življenje prisilili k odhodu z doma, da si pribori svoj kruh, gre; toda žalostna je in vedno hrepeni po domu, po sveže razoranih brazdah po polju, po valovečem klasju in po tihih večerih na vasi. O tem govore pisma iz tujine.

- 2.) Mestna mladina.

Mestna mladina že v zgodnji mladosti vidi mestno drvenje in vrvenje. Sum i ropot ji jemleta ono blagost, s katero se ponaša kmečka mladina. Vajena je družbe, sprehodov in izletov. Življenje ima urejeno. Je pa za splošnost nekako stopela in išče le v zunanjih prilikah svoje zabave. Poglobiti vase se skoro ne more, ker okolica, v kateri živi, jo vleče v svoj metež. Zato vidimo pri njej tako veliko navdušenje za šport, za kopanje in za vse, kar povzroča njeno navdušenje. Niso ji dani prelepi trenutki vzhajajoče in zahajajoče zarje. Polje s svojim klasjem ji je skoro tuje; življenje na deželi pozna le po knjigah ali po šolah. Na deželo prihaja le redko, zato vidi pred seboj le slabo stran podeželskega življa.

- 3.) Delavska mladina.

Način življenja delavskih družin po industrijskih in rudniških ter drugih revirjih je preveč odvisen od zasluzka. Zato vidimo pri njih premnogokrat veliko otopelost do vsega. Oče in mati sta prisiljena delati, da preživita sebe in otroke. Zato njuna skrb ni posvečena otroku, temveč kruhu, to je borbi za življenjsko eksistenco. Njihov položaj v socialnem oziru je odvisen od delodajalca; in po tem se ravna tudi njihov način življenja.

Delavska mladina sliši, zlasti v sedanjih časih, le o borbi za kruh in

premnogokrat čuti pomanjkanje. Raste skoro brez vpliva staršev v svojem svetu. Je dostikrat sploh brez versko npravne vzgoje. Zelo vpliva na njo, ko vidi svoje očete prihajati trudne in blede iz rudniških rovov ali pa iz tovarn. To vpliva na njeno duhovnost in z zaupanjem gleda na svet. Zato se je treba približati delavski mladini s posebno ljubeznijo; treba ji nuditi priliko spoznavanja v *Večno Ljubezen*, v Boga, da postane dober član človeške družbe. K temu pa lahko največ pripomore delodajalec, ki delo plačuje. Marsikaka socialna revolucija bi odpadla, ako podjetniki ne bi iskali samo dobička, temveč bi plačali svoje delavce po pravilih *ljubezni do bližnjega in pravičnosti*, ki sta v današnjih dneh neobhodno potrebni.

- 4.) Učeča se mladina.

V svoj krog pade učeča se mladina. Dandanes, ko ima mladina iz vseh slojev dostop na šole in se izobraziti, je torišče, kjer se zbira dijaštvo, eno najvažnejših. Tu, v šoli, se sreča kmečka, mestna in delavska mladina. Je potemtakem dijaštvo ona rezultanta vseh treh katet, kjer se medsebojni odnošaji najboljše urejajo. Tovarištvo in prijateljstvo součencev je najboljša garancija medsebojnega zblizanja in spoznavanja. Zato ima dijaštvo važno nalogo: Spoznavati vse sloje naroda in ljudske potrebe. Vsakdo, kdor se izobražuje, ima kot bodoči inteligent za nalogo spoznati ljudi, iz katerih je izšel. Kot bodoči uradnik bodisi v upravi bodisi v podjetju se mora pripraviti. Toda ne sme skrbeti samo za svojo strokovno izobrazbo, temveč se mora pripraviti tudi za delo med narodom, katerega je dolžan podpreti, učiti in ga voditi. To se pravi: s svojo izobrazbo mora služiti narodu in domovini v korist.

II.

Preidimo sedaj na ožji del naše domovine — na Slovensko Krajino in pogledimo, kake so naše opredelitve.

Ako si predočimo našo Krajino, vidimo, da se ogromna večina ljudstva bavi s poljedelstvom in živinorejo. Prideta torej v poštev *kmečka mladina in učeča se mladina*.

Ta dva faktorja pa sta v tesni zvezi med seboj, ker sta kmečka mladina in učeča se mladina izšli iz istih domov in rasli skupaj vso otroško dobo. Zato kmečki fant in študent stojita v neposredni zvezi v počitnicah, ker si nista tujca. Ljudstvo pa ima najboljšo priliko videti študenta v svoji sredi med počitnicami in ga opazovati, s kakim odnosom živi do ljudi in s kakim zanimanjem zasleduje ljudske potrebe.

Prav radi tega študent ne sme gledati življenja v počitnicah s prekrižanimi rokami. Res je, počitnice so tisti srečni čas, ko študent veselo kramlja v krogu svojcev, ko se njegov duh bistri v svobodni naravi, ko njegov pogled plava nad dobrovo in in žitnim poljem. Ima pa prav v tem času najlepšo priliko urediti svoje odnose do ljudi in do domače grude.

Slovenska Krajina ima svoje probleme in potrebe. Ako jih nekoliko pobližje pogledamo, bi imeli sledeče:

- Narodna zavest prekmurske kmečke matere.
- Naša zgodovina.
- Naš jezik v knjigah in v ljudski govornici v preteklosti in sedaj.
- Naše ljudsko gospodarstvo.
- Pomen ustanavljanja zadrug.
- Pomen agrarne reforme.
- Kulturne in gospodarske ustanove.

g) Naše sezonsko delavstvo.
h) Narodne noše, šege in navade.
S proučevanjem teh zgoraj naštetih temov se najlažje približamo ljudstvu. Zavedati se pač moramo, da gradi ljudstvo z iste grude kot mi na nas svojo kulturo; kajti po nas upa doseči svoj cilj. In ravno v proučevanju ljudskih potreb bomo podprli njegovo nado in le tako nam bo lahko pozneje zaupalo, ako se mu približamo z besedo in nasveti

* *

Te misli so mi vzkliše, ko sem bral pozdrav pričakujočega ljudstva svojim dijakom i dijakinjam. Naj bodo te moje vrstice nekak donos k skupnemu počitniškemu programu študentov v Slovenski Krajini; kajti čutim, da je treba delati med ljudstvom ne samo iz potrebe, temveč tudi iz dolžnosti in hvaležnosti do rojstne grude in domačih ljudi, ker le tako bo ljudstvo videlo kulturo in izobrazbo, ki nam jo daje naša Alma

Mater Alexandrina v Ljubljani in druga prosvetna torišča.

Ti pa, ljudstvo Slovenske Krajine, sprejmi študente, ki ti hočejo le dobro, z odprtih srcem!

Važna odredba.

Banska uprava v Ljubljani je izdala zdravniško tarifo, iz štere podajamo najvažnejše določbe.

Za menje premožne, to je za tiste, ki ne plačujejo nad 1000 Din. neposrednoga davka i za državne, banovinske i samoupravne oslužbenice valajo nastopne postavke:

- Za betežnikov pregled v zdravniškovom stanovanji Din. 20
- Za betežnikov pregled v betežnikovom stanovanji v kraji, gde zdravnik stanuje Din. 40
- Za betežnikove preglede pod 1 i 2 se od 20. do 7. vüre računa dvojno. Posebi se računajo sledeča zdravniška opravila:
- Izdaja zdravniškoga spričevala D. 30
- Mikrosk. pregled sputuma D. 20
- Za vezanje pri manjših ranah brez operativne intervencije D. 20
- Šivanje rane z vezanjem D. 40—70
- Podvezanje žile s šiv. rane D. 100
- Za mavčevov ali drugov stalnov obvezov z materialom D. 70 130
- Vravnava zvinjenja D. 50—100
- Preizkusna punkcija D. 20
- Klizme (klistiri) D. 50
- Za izpiranje vüh D. 20
- Reponiranje kile D. 40
- Puščanje krvi iz vene D. 40
- Prerez tvora (abscesa) D. 30
- Za krvno sliko D. 10
- Izpiranje želodca prvo D. 50
- Izpiranje želodca — ponovno D. 30
- Pregled grla, nosa ali vüh z gledalom D. 20
- Mikanje zoba D. 10
- Mikanje zoba z injekcijov D. 30
- Prisotnost pri porodi D. 60
- Pomoč pri porodi z operativnim postopkom D. 200 400

Za zdravniški pregled več betežnikov, ki stanujejo v istom stanovanji i pripadajo ednoj rodbini, sme zaračunati zdravnik popuno nagrado samo za pregled prvoga, za pregled vsakoga drugoga člana pa polovico določene takse. Za čas od 20. do 7. vüre se računa dvojna taksa.

Če ide zdravnik iz kraja 2 km., da obiše betežnika, ne da bi dala stranka voz na razpolago, zaračuna kilometrino, kakša pripada banovinskim nameščencem, i odškodnino za izgubo časa od 25 Din. na vüro; če pa stranka poskrbi voz, odpadne kilometrino. Kelko je vožnja mogoča po železnici, pripadne zdravniku vozovnica drugoga razreda i 25 Din. na vüro za izgubo časa.

Kalendar.

juli (31 dni)

28. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
6	ponedel.	Izaija pr.	Ežaiš
7	tork	Vilibald p.	Ciril i M.
8	sreda	Elizabeta	Terezija
9	četrtek	19 m. Gork.	Lukrecija
10	petek	Amalija dev.	Amalija
11	sobota	Pij papa	Lili
12	Nedela	G. Mohor i F.	G. Izabela

Murska Sobota

Pozdravljen, novomešnik!

Sobota de mela srečo i čast, kakše že duga desetletja ne bila deležna. V začetki prišestnoga meseca de v farnoj cerkvi nova sv. meša. Aldüvao de jo g. novomešnik Bejek Janez iz Kroga.

Novomešnik se pripela v Soboto v nedelo, dne 5. t. m. popoldne okoli 3. (15.) vüre. Sprejem de se vršo pred cerkvov. Po sprejemi pa bodo v cerkvi slovesne, popevane [večernice (litanije) z blagoslovom. Po večernicah podeli g. novomešnik vsem novomešniški blagoslov.

Na tom mestu vabimo vse Sobočance i okoličane, da se k sprejemi zberejo v kem vekšem številu.

Ti, novomešnik pa bodi že naprej prirčno pozdravljen!

*

— Vidov den se je v nedelo proslavo na slovesen način. Ob 8. vüri so bile v cerkvi mrtvečke molitve, nato meša i nazadnje zahvalna pesem. Navzoči so bili predstavniki oblasti, dijaštvo, društva i vojaštvo. Po božoj siüžbi so bile šolske proslave.

Sreski zdravnik

Med. Univ. Dr. Gregorc Albin
Murska Sobota,

se je vrnil z zdravniškega tečaja in zopet redno ordinira. 2

— Nogometna tekma. V nedelo je naša „Mura“ tekmovala s športnim klubom „Maribor“, ki je eden najboljših. Pri tekmi se je dobro skazala. Izid 5:3 za Maribor.

— Senje. V ponedlek, dne 6. t. m. de novo konjsko, živinsko i kramarsko senje.

— Uspehi na gimnaziji. Na konci šolskoga leta je na gimnaziji izdelalo razred 63% dijakov. Drugi so bukno i do morali ali v jesen dela-

ti izpit ali razred ponavlati. Več bomo pisali od uspehov v prišestnoj številki. — Z jako slabim uspehom se je končala mala matura. K maturi je bilo pripuščenih 24 dijakov. Med temi jih 9 buknilo. Kelko nam je znano, je glavni zrok slaboga uspeha mature velka lehkomyseľnost dijakov.

Slovenska krajina.

— Častitamo! Čepregi Karl, sin g. nadvučitelja Čepregija v Martjancih, je na srednjoj tehničnoj šoli v Spliti položio z odličnim uspehom izpit za tehničnoga marinarskoga oficera. K tomi i oči i sini iskreno častitamo.

Dr. Sedláček Radenci

neordinira od 6.—18. julija. Začne ordinirati v nedeljo 19. julija. 2

— Rakičan. Preminoča nedela ostane vsem Rakičančarom i tūdi vnoгим drugim v neizbrisnom spomini. Te den je mela občina dvojno slavnost. G. kanonik Szlepecz je blagoslovo najprle zvon, potem pa eden križ. Oboje se je zvršilo jako slovesno. Zvon so sprevaljali Rakičančari iz Sobote z lepov prošecijov. Blagoslavljanje zvona se je vršilo v grofovskom parki pred kapelov. Po blagoslovitvi je meo g. kaplan lepo predgo od pomena zvonov. Nato je bila sv. meša. Po sv. meši se je podala duga prošecija h križi, šteroga je dao na svojem grūnti pri poti postaviti J. Fartelj iz zahvalnosti, da se je zdrav povrno iz svetovne vojske. Križ je jako lepo izdelao kipar Nemeč, ki je bio prle v Soboti, zdaj pa je v Čakovci. Po blagoslovitvi križa je meo g. kanonik predgo od sv. križa. — Te dve slovesnosti sta prizvali v Rakičan na jezere lūdstva.

— Pozdrav pošila domačim, znancom, Slovenskoj krajini iz Štipa Casar Ivan, vojak.

— Dobro vino. Včasih kŭpci ne vejo, kde bi dobili dobro vino. Vsem tem priporočamo klet vinskoga veletrgovca dr. Brodara v Ormoži, ki že duga leta razpošila dobra vina.

— Šolske proslave na Tišini. V nedelo i ponedlek je Tišina videla lepe stvari. Šolska deca so nastopila z igrami, petjem i deklamacijami. Vse je bilo tak lepo, da so se navzoči začūdeno spitavali, kak so mogla mala deca ka takšega doprinesti.

— Prosimo! Ednomi dŭhovniki je nekak odneseo 28. VI. z vlaka aktov-

Ka novoga v Belgradi?

Kralovi dari. Njeg. Vel. krao je podelo 129 jezero Din. podpore i to: 100 jezer Din. za po nevihtaj prizadeto prebivalstvo v Zagorji, ostalih 29 jezer pa za druge dobre namene.

Prihod finančnoga ministra. V tork se je pripelao v Belgrad novi finančni minister dr. Djordje Djurič, dozdašnji naš poslanik v Londoni.

Za pozdigo kmetijstva. Njeg. Vel. krao je predpisao i proglašo zakon, ki določa, da je izvoz i uvoz vseh vrst pšenice, žita i pšenične mele izključna pravica države. Do toga zakona je pripomogla zdašnja velka gospodarska kriza. Silje je zgūbilo ceno, ar nemo znali kam ž njim. Zda de se država sama trūdila, da spravi silje na plac i s tem pripomore k zbolšanji cen.

Svetovna politika.

Španija je mela v nedelo parlamentarne volitve. Volilni boj je bio

ko. Tisti se prosi, da konči brevir pošle na uredništvo „Novin“, aktovko i drugo si pa lehkomydrži, či že šče. Brevirja tak ne nūca.

— Govorica, da se selim s svojo pisarno iz Dolnje Lendave, ne istinska. Jaz se sploh ne mislim seliti odtec i prosim vsakoga, ki čte to mojo objavo, da njeno vsebino sporoči tūdi svojim znancom. — Dr. Ferdo Černe, odvetnik v Dolnji Lendavi. 2

— Romanje na Brezje. Prosvetna zveza v Maribori ma dne 24. avg. t. l. svojo vsakoletno skupščino na Brezjak združeno z romanjom. Letos pa bomo v teh dneh še proslavili 1500 letnico efeškoga cerkvenoga zbora, ki je posebi utemeljil Marijino češčenje. Na župne urade lavantinske škofije pošlemo te dni prijavne pole i jih prosimo, da blagovolijo tūdi letos zbrati prijave. Podrobnjša navodila, spored i natančni vozni red bomo objavili pravočasno v listih i tūdi na izkaznicah. Povdarjamo, da je polovična vožnja že dovoljena i da bo oskrbljeno za ugodno potūvanje. Razven pri župnih uradih se sprejemajo prijave tūdi v naši pisarni, Maribor, Aleksandrova cesta 6. — Prosvetna zveza v Maribori.

— Renkovci. Dne 23. t. m. je eden tao dijakov iz Martinišča obiskao na renkovskom pokopališči grob pokojnoga tovariša Draskovič Jožefa, šteroga je Bog v ranoj mladosti pozvao k sebi. Dijaštvo sta vodila: g. prof. Š. Milač, ki je samo zato prišeo iz Maribora, ka bi čast skazao svojemi bivšemi šolari i pa vlč g. Jožef Bakan, ekonom Martinišča. Na pokopališči je bilo zbranih preci lū-

že prle krvavi, za volo toga so vnoგი volitve s strahom pričakūvali. Ne brez vzroka. Tūdi volitve so bile krvave. Na večih krajih je prišlo do velikih preprirov. Več lūdi je bilo bujtih. Pri volitvaj je dobila velko većino republikansko-socialistična koalicija. Komunisti pa so bili povsedi premagani.

Volitve na Madžarskom. V nedelo i ponedlek je Madžarska volila nove poslance. Zmagao je vladni blok. Kak se poroča, sta k toj zmagi pripomogla javno glasanje i velki pritisk od strani oblasti.

Nova vlada v Bolgariji. Kak smo že poročali, so volitve prinesle opoziciji velko zmago. Zavolo toga je morala vlada odstopiti. Novo vlado je sestavo vodja opozicije Malinov.

Anglija za razorožitev. Angleški parlament je te dni razpravlao od razoroževanja. Anglija je pripravljena odstopiti od oboroževanja tak dugo kak druge države.

di. Dijaki so položili na grob krasen venec, šteroga je splela i darūvala vrla Julika Ciganova iz Gančan. Po kratkoj molitvi se je poslovo od pokojnoga kakti od svojega najbogšega dijaka g. prof. Milač tak lepo i genljivo, ka je vsakše oko postanolo skuznato. Predstavnik Martinišča je pa izrazo to želo, ka bi naj dragi Bog poslao druge mladence, šteri bi prevzeli Jožekovo mesto v Martinišči, v gimnaziji i v dŭhovniškom pozvanji, šteroga si je on tak srčno želo dosegnoti. Dobra Draskovičova hiža je te Jožekove i svoje prijatele lepo pogostila. To je prej bila Jožekova nova meša — so pravili žalostni starišje . . .

ZA NEDELO.

Po risalaj šesta.

Evang. sv. Marka v VIII. tali.

Vu onom vremeni: Gda bi vnožina velika bila z Jezušom i ne bi mela kaj jesti, prizvajoči vučenike veli njim: posmilūjem vnožino; ar ovo že tri dni trpijo z menom, i nemajo, ka bi jeli: či odpūstim nje lačne k njihovim hižam, pomenkajo na poti: ar so neki med njimi z daleka prišli. I odgogorili so njemi vučenicke njegovi: odket bi što nje mogo eti nasititi s krūhom v pūstini? I opitao je nje: keliko krūhov mate? Šteri so pravili: sedem. I zapovedao je vnožini doli sestti na zemlo. I vzevši sedem krūhov, i hvalo davši vlomo je: i dao je vučenikom svojim, da bi pred nje djali, i djali so pred vnožino. I meli so malo ribic, i one je blagoslovo, i zapovedao je pred nje djati. I jeli so i nasitili so se, i nabrali so z ostanjenoga drtinja sodem kosarov. Bilo ji je pa, ki so jeli, okoli štiri jezero: i odpūsto je nje.

Razgled po domovini.

Živa zgorela. V sinji gorici, v maloj vesi pri Vrhniku, se je na svetek zajtra pripetila grozna nesreča. Šestnajstletna kmečka hči Valentina Gregorka je za domačo deco kühala zajtrk na špiritnom grelci. Zdignola pa je posodo tak nerodno, da se njoj je spirit razlejo po celom teli i da se je v hipi mlada Valentina spremenila v živo, gorečo bakljo. Komaj, komaj si je Valentina pogasila plamen na teli, pa itak je dobila tak grozne opekline, da jo je mogoče ljubljanski reševalni auto prepelati v bolnico, kde je popoldne vmrla.

Smrt zavolo črešenj. V nedelo okoli polnoči se je pripravilo osem fantov iz bližnje vesi na Orle, štere so znane kak celo rodoviten kraj za črešnje. Kda so prišli v ves, so jih tam pregnali pazniki. Nato so šli iz vesi. Pod vesjov šče jesteta dve hiši: „Hrastarjeva“ i Leop. Podržaja, šteri se je pred nekaj leti sem gor oženo. Kak so šli mimo hiše zadnjega, je ta mislo, da so prišli brat črešnje, zato je šo vün, da je nažene i je vzeo seov količ. Začnola se je bitka: gospodar je dobo več poškodb, nekak — eden kovački pomočnik — ga je zadeo tak nesrečno, da je bila poškodba smrtonosna. Fantje so se razbežali, nesrečnoga gospodara pa so ob treh pelali v Ljubljano v bolnico; pa je že med potjov vmro. Nesrečni gospodar je bio tesarski majster. Zapušča ženo, tri male otroke i staro mater. Orožniki so že štiri fante aretirali.

Grozna smrt pod kolami. Hüda nesreča se je pripetila v sredo proti večeri 32 letnemi vozniki Joški Černeci v Slov. Bistrici. Pelao je puna kola tesanoga lesa po strmem klanci v Gornjem Prebukovji proti Slovenski Bistrici navzdol. Sedo je na rudi. Med vožnjov se je zaplela konjska odevka, na šteroj je sedo, med prve potače, štera je potegnola tudi doli voznika Černeca, ki tak nesrečno prišeo pod kola, da je šlo prednje i zadnje kolo z celov težov prek njega. Bio je taki mrtev. Potaća sta ga popolnoma zmečkala.

Iz sveta.

Davek na mačke. V Litomericah na Češkem je skleno občinski svet tudi mačke obdavčiti. Mačke so se v mestu tak razmnožile, da so vničile skoro vse ftiče v mestu i okolici. V nešternih družinah so meli po 15 mačk. Zato so sklenili, da morejo lastniki plačati za vsakega mačka po 10 čeških kron davka.

Grozovitost kitajskih bolševikov. Vlada poroča, da so čete kitajskih bolševikov v zadnjih dveh leti samo v okrajih Pinkijan i Liujan v provinciji Hunae poklale ne menje kak 400.000 oseb.

Povodni v Franciji. Iz Pariza poročajo, da so nekateri kraji na Francoskem občütno poškodüvani za volo neviht i povodni v zadnji dnevaj. Vinogradi v okolici Saumurja so silno trpeli. Levalo se je kak iz škafa i ljudstvo se je bojalo, da pride do novoga potopa. Vode je bilo telko, da

je mestoma segala hišam do prvoga nadstropja. Šest hiš se je zrušilo i nekša 70 letna ženska se je vtopila. Več krajov je tudi oklestila toča, ki je vničila deo žitne i sadne letine.

Za smeh.

V krčmi.

Gost: Hej, plačam . . . Edno pivo i devet žemeo.

Krčmar: Če te drugoč pa žedni, idite k peki.

*

Gospodar (šteroga dekla zbüdi iz sladkoga spanja): Ka pa ščete? Püстите me spati.

Dekla: Odpüстите, gospod, samo to sem vam štela povedati, da je dnes nedela, zato lahko duže spite!

*

Ciganica: Ti, pijanec! Pa nesi prineseo domo penez, a znam, da ti g. stotnik dobro plača, kda se zabava.

Cigan: Istina, plačao mi je, a ne morem miniti!

Ciganka: Ne? Daj meni, jaz minim.

Cigan (dobro plüсне ciganko): To maš. Meni, če moreš. Tak mi je plačao g. stotnik, ar je bio slabe vole.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati i vse fotografske potreščine se dobijo po jako niskoj ceni v trgovini s paperom

HANN IZIDOR-a v M. Soboti.

Spomini iz Martinišča.

Šolsko leto je minilo. Pospravili smo šolske knjige, zapustili gimnazijo in Martinišče ter hajdi na vesele počitnice, ki smo jih zaslužili z napornim učenjem. Vendar je bilo težko slovo od predstojnikov, ki so nam polagali ob odhodu zlate nauke za počitnice.

Med letom, kako je bilo prijetno in kako hitro je minolo. Dolg čas nam ni bilo. Zato so skrbeli predvsem gg. profesorji, ki so nas pridno obkladali z matematiko, fiziko, francoščino, latinščino i. t. d. . . . Resno učenje pa je naporno za mlade živce, zato nam je bilo dano dovolj razvedrila na prostranem igrišču, kjer smo zbijali šale, kričali in igrali, dokler nas ni pozval neusmiljeni zvonec nazaj v učilnico. Zlasti žoga je veliko trpela, saj je bila vsak drugi dan pri zdravniku — sedlarju.

Kako prijetne so bile urice, ko smo se pripravljali za gledališke predstave in akademije. Neporabni osta-

nejo veseli večeri na dvorišču, ko smo se postavili v krog in zapeli veselo pesem, ki se je glasila po tihem polju naokrog. In tamburaši, kako radi so zaigrali, mi pa še rajši poslušali, zlasti tako zvani „martiniški čardaš“ ki ni pri nobeni priliki izostal. Prav tako veselo in fantovsko je bilo tudi pri sestankih Marijine kongregacije. In če je koga kaj težilo, šel je k č. g. ravnatelju, ki je vsakogar ljubeznivo poslušal, ali pa stopil v kapelo, tamkaj se potožil Jezusu in zadobil duhovne tolažbe, ki jo mlada srca tako potrebujejo. Nikdar ne bom pozabil lepih navad, katere so tako domače in ukoreninjene v salezijanskem zavodu. Skoro nevede kdaj in kako se navadiš lepega reda, zatajevanja, premagovanja in pobožnih vaj. Vsaki dan sv. maša, vsaki dan prosta pot k mizi Gospodovi in dijaku je treba samo to hoteti.

In ko smo se poslavljali: Podali smo si roke, obujali smo si lepe spomine. Še enkrat je obiskal vsak

kapelico, še enkrat pogledal zavod in nehote so stopili vsakomur pred oči vsi dogodki celega leta in vsak je vzkliknil: „Lušno je bilo!“ . . .

Odhajali smo. Žitna polja so šumela skrivnostno in klicala: „Z Bogom, na svidenje!“

Tudi meni je bilo slovo težko in ko sem odhajal proti postaji, so mi misli uhajale nazaj v Martinišče. Večkrat sem se ozrl proti zavodu in šepetal: „Z Bogom, z Bogom!“ . . .

Solza mi stopila v oči, ko me je odpeljal vlak iz Murske Sobote. Nisem videl več zavoda, ne gimnazije, ne zvonika župne cerkve in tudi vrsta ponosnih topol proti Rakičanu je izginila. Otrnil sem si solzo, bila je znak ločitve od Slovenske krajine in nad vse dragega mi Martinišča.

ŠAH MAKŠ, VI. razred.

Nenavaden teštamališ.

V Newyorki je nedavno mro gospod Small. Te človek je bio jako

Za naše male.

Lepoša — Füršt:

Pametni ljudje.

Živela sta mož i žena. Mož ednok pravi ženi:

— Čuješ, žena, jaz zdaj odidem i me tri dni nede domo. Či što pride v tom časi, ka bi küpo krave, jih od 200 Din. ne daj falej. Si razmila?

— Razmim, razmim — je pravila ženska, — samo idi v božem imeni.

— Dobro, dobro, samo ednok ti ešče povem, ne daj falej, ar sterem mojo palico od tvojega hrbta.

Mož je odišeo. Drugi den pride mesar gledat krave. Obeča 200 dinarov, odveže krave, jih žene na dvor, a njemi ne pride na pamet, da bi plačao.

— Hohó — pravi ženska — ka pa 200 dinarov?

— Ja resan, — pravi mesar, — 200 Din. Da sam pa doma pozabo denarnico. Čakajte malo. Odženem

dve kravi, to tretjo pa tü püstim v zalogi.

Ženska je privolila.

Za tri dni domo pride mož i pijta:

— Si odala krave, žena?

— Ja odala sam, pa za 200 dinarov kak si mi zapovedao.

— Kde so penezi?

Sem jih ne dobila, ar je küpec doma pozabo bankaš. A tü je püsto to malo kravo v zalogi. Jeil, ka sem čedno napravila? Mála krava menje pojej.

Hej čemeren je gratao mož! Skočil k ženi, da bi jo vdaro s palicov, pa se je premislo.

— Vredna si, da bi palico spotro od tvojega hrbta, liki ne včnim toga, ti orsački somár, ti. Šo bom na veliko cesto, tam bom čakao tri dni. Če v tom časi najdem koga, šteri de od tébe bole nori, te ne zbijem, liki či ne najdem, teda te tak napokam, da boš pomlila do svoje smrti. (Dale)

VGANKE.

1.) Što brez rok tebe i mene drži?

2.) Vilice pri sebi nosi, a nikdar ne je mesa, sto per ma pri sebi, a pisati ne zna. Što je to?

Poslala: Erjavec Marija.

3.) Šterim korinam mraz ne škodi?

4.) Štera glava nema lic?

5.) Kelko dlak ma riba?

6.) —ek

—emen

—va

—oza

—ast

—biti

—ama

—ajce

—den

Tü menkajoče prve
litere dajo od zgo-
ra dol poznano
krajino.
Poslao Vogrin Št.
Rakičan.

bogati, bio pa je tüdi velki čüdak. To se je vidlo iz njegovoga teštamališa.

Te človek je najmre v svojem teštamališi določo, da smejo iti za njegovim sprevodom samo tisti njegovi herbašje, ki se bodo za sprevodom smejali, što bi se držao žalostno ali bi se celo razjokao, zgübi pravico do herbije. Tisti pa, šteri de za sprevodom tak veseli, da bi prekoso v veselji vse druge, naj pa postane edini herbaš. Dale je določo, da ne sme biti na den njegovoga sprevoda niti njegova hiša niti cerkev zavita v čarno i namesto zvonjenja naj igra godba za sprevodom. Njegovo telo naj nese 12 deklin, vse oblečene v svilo zelene farbe, vsakša pa najdobi lepi znesek za te trüd. Za svoje služabnike je naročo 124 frakov z zlatimi našivi. Vsakši frak je koštao 200 dolarov.

Kda so pa njegovo telo djali v trügo, se je njegova 15 letna sorodnica britko zajokala. Po teštamališi je pa s tem zgübila pravico do her-

bije. Prišlo je do tožbe i sodišče prve stopnje je odločilo, da mora deklina dobiti svoj delež. Višise sodišče pa je to rzsodbo razveljavilo, da ka je v teštamališi zapisano, tisto je sveto.

Drugü čüden teštamališ je te: Kühar Adam Colin je določo, da se more njegov teštamališ prečteti na glas pred vsov njegovov rodbinov i služabniki. To se je tüdi zgodilo. Med poslušalcami pa je bila tüdi nekša 7 letna deklinica, štera je med čtenjom komaj zadržavala smeh. Naednok pa je šče pribežala v hišo mačka, ki je skočila deklinici na rame, a ona se je še bole zasmejala. Rodbina je obtihnola nad takšov nedostojnostjov. Še bole so obtihnoli, kda je čtevec naznalo poslušavcom, da je ta deklinica herbaš. V teštamališi je najmre bilo zapisano, naj postane glavni i edini herbaš celoga imanja tisti, ki se bude med čtenjom teštamališa na ves glas smejao.

AGRARNE ZADEVE

Občni zbor Agrarne zadrüge. V nedelo popoldne se je vršo v Črensovcih v dvorani „Našega Doma“ občni zbor Agr. zadrüge. Na zbor je prišlo od vseh strani nad 1000 kotrig. Predsedüvao njemi je g. Jožef Klekl, predsednik zadrüge. Navzoči je bio tüdi g. Jerič Ivan, lendavski dekan, ki je pojasno pomen Agr. zadrüge ob priliki likvidacije agr. zakona.

Vsi, ki so bili na občnom zbori, so bili opozorjeni, naj plačajo zaostanjene davke, ar je nevarnost, da tisti, ki majo zaostanke pa jih ne bi plačali zgübijjo zemlo. Na to se opominajo sploh vsi agrarni interesentje.

Dijaško polje.

Odbor S. K. A. D. Zavednosti vabi vse tovariše na izlet v Bogojino v soboto dne 11. julija. Zbirališče pri cerkvi točno ob 1/29. (Brez akademske četrti.)

Naznanilo.

Spoštovanim gostom tem potom sporočam, da sem svojo letno krčmo pri murskom mosti v Dokležovji s 1. julijom odpro.

Vlak, ki ide iz M. Sobote popoldne ob 13.54 vüri i vlak, ki pride v M. Soboto ob pol 9. uri zvečer se pri mosti stavita.

Za friške jestvine i mrzlo (na led postavleno) pijačo je vsaki den poskrbleno. TURK JOSIP, krčmar Dekležovje.

Najžmetnejša i najdebelejša rodbina na sveti.

Angleža Danijela Lamberta so držali dozday za najdebelejšoga človeka. L. 1809. so ga dali zvagati i je vagao 658 füntov. Mro je v 40 leti. Telovnik toga moža hranijo še dnesden v nekšem muzeji na Angleškom. Telovnik je 180 centimetrov šürki.

Debeli je bio tüdi Amerikanec Tiltmann iz Filadelfije, ki je mro pred 2 letoma v 39 leti. Malo pred svojov smrtjov je vagao 580 füntov, kda pa je bio v svojoj najbolšoj moči, je vagao 630 füntov.

Od debelih žensk pravijo, da živejo navadno duže, kak debeli moški. Pred 3 leti je mrla v Gaderburgi v Ameriki gospa Maude Weiss, ki je vagala 520 füntov, zavolo betega pa je zgübila 270 füntov.

Dnes vala za najbole debelo rodbino rodbina Waites v mestu Cincinnati. Oča vaga 552 füntov, mati 560 füntov, najstarejši sin pa 575 füntov.

Računski zaključek Hranilnice in posojilnica v Črensovcih regist. zadr. z neomejeno zavezo za XI. upravno leto 1930.

Poročilo Hranilnice in posojilnice v Črensovcih za poslovno leto 1930.

DELEŽI:
Posojilnica je mela začetkom leta 1930. 1502 članov. V leti 1930. je pristopilo 118 kotrig. Izstopilo i vmrlo jih je v leti 1930. 75 članov. Tak je posojilnica mela na konci 1. 1930. 1545 članov. To je 43 člane več kak v leti 1929.

POSOJILA:

Posojil je bilo vündanih do 1. januara 1930. leta Din. 3,494,344.40 i to na poroke 3,205,494.40 Din, na vknjižbo pa Din. 288,850.— V leti 1930. danih posojil je bilo Din. 2,076,019.47 i to Din. 1,885,319.47 na poroke, Din. 190,700.— pa na v knjižbo. — Notri plačanih (rešenih) posojil je bilo v leti 1930. Din. 649,713.27 i to Din. 620 033.27 od tistih, ki so meli na poroke, Din. 29,680.—

pa od onih, ki so meli na v knjižbo posojilo. Sküpnno vüdanih posojil do 31. decembra 1930. leta je mela posojilnica Din. 4,920,650.60. To je za Din. 1,426,306.20 več kak v začetki leta 1930.

HRANILNE VLOGE:

Vlog, to je naloženih penez je bilo pri posojilnici do 1. januara 1930. Din. 4.118,339.61. V leti 1930. je bilo vloženo Din. 2,986,722.97. Vzdigjenih vlog je bilo Din. 1,602,721.99. Na konci leta 1930. je bilo v posojilnici vlog Din. 5,502,340.59 z 8—8.50/0. To je za Din. 1,384,800.— več kak v začetki leta 1930.

REZERVNI ZAKLAD:
1. januara 1930. je mela posojilnica rezervnoga zaklada to je lastnoga premoženja Din. 178,263.16. V leti 1930. je posojilnica napravila čistoga dobička Din. 4,938.47, šteri se je pripisao k rezervnomi zakladi. Tak je posojilnica mela 31. decembra 1930. leta Din. 183,211.63 rezervnoga zaklada ali lastnoga premoženja.

PENEZNI PROMET:

Celoga leta promet je znašao v posojilnici D. 11,823,586.39. To je za Din. 2,785,471.34 več kak v leti 1929.

SEJE:

V leti 1930. je bilo v posojilnici 33 sej. Načelstvo samo je melo 13. sej. Načelstvo z nadzorstvom je melo 16 sej. Samo nadzorstvo pa je imelo 4 seje.

Denarni promet.

Predmet	Število strank (izposojevalcev ali vlagateljev)	Stanje začetkom leta		V upravnom letu		Stanje koncem leta	
		Din	p	Din	p	Din	p
Deleži	1545	7510	—	590	—	7720	—
na osební kredit		3205494	40	1885319	47	4470780	60
proti vknjižbi		288850	—	190700	—	449870	—
skupaj		3494344	40	2076019	47	4920650	60
Hranilne vloge		4118339	61	2986722	97	5502340	59
Tek. rač. z Zvezo		503504	—	261974	42	498489	—
Rezervni zaklad		178263	16	4938	47	183211	63

Na hranilne vloge odpadajoče davke plačuje zadruga sama.

Račun izgube in dobička.

Izguba (Debel)	Din		p	Dobitek (Kredit)	Din		p
	Din	p			Din	p	
Obr. hr. vlog, izplačane	17138	26		Obr. posojil, plačane	404400	13	
Obr. hr. vlog, kapitaliz.	354183	15		Obr. posojil zaostale	14059	—	
Obr. posojil, povrnjene	2737	25		Predplačane obr. posojil	16007	20	
Predplačane obr. posojil	25794	65		prejšnjega leta	72960	39	
Zaostale obr. pos. prej. l.	5628	56		Obresti nal. den.	66	50	
Obresti tek. računa	36669	48		Pristopnine	38509	74	
100/0 odpis premič. inv.	2899	76		Upravni in uradni prisp.	2057	—	
20/0 odpis nepremič. inv.	13276	71					
Davki in pristojbine	8743	70					
Upravni in uradni stroški	76049	97					
Čisti dobiček	4938	47					
	548059	96			548059	96	

Klekl Jožef l. r. načelnik.

Kolenko Ivan l. r., Čigan Jožef l. r., Plej Jožef l. r., Horvat Jožef l. r.,

Krampač Štefan l. r., Horvat Jožef l. r. odborniki.

Kolenko Štefan l. r., Horvat S. Martin l. r., Hren Ivan l. r., Kolenko Jožef l. r., Jakšič Ivan l. r., Koštic Jožef l. r. člani nadzorstva.

Prejemki (Debel)	Din		p	Izdatki (Kredit)	Din		p
	Din	p			Din	p	
Deleži — vplačani	590	—		Deleži — izplačani	380	—	
Hranilne vloge:				Vzdignjene hran. vloge	1602721	99	
vloženo Din 2,632,339.82	2986722	97		Obr. hran, vlog, izplač.	17138	20	
kapit. 0/0 „ 354,183.15	649713	27		Obr. hr. vlog, kapitaliz.	354183	15	
Vrnjena posojila	261974	42		Dana posojila	2076019	47	
Tekoči račun z Zvezo	72960	39		Tek. rač. z Zvezo	266989	42	
Tekoči račun s člani				Tek. rač. s člani	36669	45	
Obresti tekočega računa				Obresti tek. računa	17605	60	
premični				Inventar nepremični	254431	43	
Inventar nepremični				Obr. pos., povrnjene	2737	25	
Plačane obresti od posojil	404400	13		Upr. in uradni stroški	76049	97	
Upravni in uradni prisp.	38509	74		Rentni davke	8743	70	
Pristopnine	66	50		Pošt. hran.	65668	51	
Zam. obresti	2057	—		Blago	8567	35	
Nal. denar	1518507	37		Delež. tisk.	100000	—	
Post. hr. Ljubljana	65606	54		Nal. denar.	841851	73	
Blago od zidave	14246	50		Gotovina 31. dec. 1930.	364071	77	
Gotovina začetkom leta	78474	25					
	6093829	08			6093829	08	

Bilanca.

Imetje (Aktiva)	Din		p	Dolgovi (Pasiva)	Din		p
	Din	p			Din	p	
Posojila	4920650	60		Deleži	7720	—	
Zaostale obresti posojil	14059	—		Hranilne vloge s kapitali-	5502340	59	
premični	26097	89		zovanimi obrestmi	25794	65	
Inventar nepremični	650559	19		Predplačane obr. posojil	498489	—	
Izplačano za kuplj. gozd.	75029	28		Tekoči račun z zvezo	178263	16	
Delež pri „Zadr. zvezi“	5000	—		Rezervni zaklad	4938	47	
Vred. list. Nal. denar	49478	29		Čisti dobiček			
Deleži sv. Družine	100000	—					
Dolež pri agr. banki	2000	—					
Dolg na blagu	10298	88					
Post. hranil.	300	97					
Gotovina 31. dec. 1930	864071	77					
	6217545	87			6217545	87	

ČRENDOVCIH, dne 31. decembra 1930.

MARA PAVIČ:

PRAVICA i USMILJENJE.

Prevod iz hrvaščine.

— Ali bo kaj haska od te poti?
 — Drago, zakaj si tak malodušen? — ga pokara Greta, — če bi bio ti pri maminoj smrti i bi vido, s kakšim težkim trplenjom je odpirala modre vüstnice, da bi izgovorila: „u-smi-lje-nje“, gotovo ne bi tak omahovao.

— Greta, ne sodi me krivo, jaz ščem samo to, da delava pametno.

— Ne boj se, brat, za vse prevzemem odgovornost jaz na sebe.

Te večer je Greta dolgo molila v cerkvi pred tabernaklom. V maloj klopi pri oltari je klečao mladi dühovnik vtopleni v pobožno molitev. Greta ga v mraki ne spoznala. Bio je Dragec.

XIII.

Poslanec usmiljenja.

Pred vhodom velke bolnice sv. Jožefa v središču mesta P. je stao mladi dühovnik. Vrtar ga je taki spoznao, zavolo toga je gori stano i ga prijazno pozdravo. Dühovnik se njemi je približao.

— Prosim, ali bi lahko gučao s sestrov Prudencijov?

— S sestrov Prudencijov? Taki jo pozovem — odgovori prijaznivo vrtar i ide k telefoni.

Za nekaj časa se oglasi zvonec.

— Izvolite — se vlüdnno prikloni vrtar i ponüdi poslušalo dühovniki.

Dühovnik pristopi.

— Hvalen Jezuš, častita sestra! Kak je z mojim betežnikom?

— Slabo, velečastiti, — se je od znotraj čüo nežen ženski glas.

— Ali bi bilo dobro, da bi ga znova obiskao?

— Izvolite, a bojim se, da bo zabadav.

Dühovnik je nekaj časa premišlavo, nato pa je znova pritisne vüsta k čarnomi rogi.

— Posküsim!

— Izvolite! — se je znova čüo glas od znotra.

Dühovnik zamišleno obesi poslušalo i se obrne proti vrtari.

— Drügi oddelek, B. ka ne?

— Ja, gospod, tretje poslopje, desno, — je kazao vrtar odpirajoč dühovniki vrata. Dühovnik je odišo, pomali i ves zamišljeni. Bolničar, ki je stao pri vrataj i je vse čüo, se obrne k vrtari.

— Koga išče te dühovnik?

Vrtar zamahne z rokav. — Ah, nekšega rojaka, ki leži betežen na süšici zgoraj v B.

— Ali te dühovnik ne Francoz?

— Ne. Že večkrat je bio tü i ga poznam.

— Hm, hm, — je kimao z glavov bolničar, — zgoraj v B. so sami Francozi, koga išče tam?

— Eden Hrvat je tam.

— Hrvat? Šteri bi bio to?

— Tisti, šteri leži v velkoj sobi pri okni.

— Znam, znam — pravi naglo bolničar — to je tisti nemi.

Vrtar se zasmije.

— Kakši nemi! Zna gučati bole kak miva dva.

— Zakaj pa te ne guči nikaj?

— To je njegova stvar — zmigne z ramami vrtar.

— Mogoče ne ve francozki? — je gučao bolničar.

— Ne boj se! Guči tri ali štiri jezike.

— Čüdnno!

— Zakaj čüdnno? Ali more človek izbrblati vse, ka zna?

Bolničar je po naglasi vrtarovoga govora spoznao, da je to pouk za njega, a ne se dao motiti.

— Čüješ, čüješ — je pridržavao vrtara, ki njemi je že hrbet obrno — jaz sem čüo, da je te Hrvat jako bogat.

— To je potom samo tebi znano — odgovori vrtar — ar jaz znam samo to, da je nekaj let odavao časopise tü na kükli naše vulice.

— Tak! Od koj ma teda peneze?

— Drügi pripovedavjejo, da deli betežnikom po oddelkaj peneze. Kda je tisti sühi krojač, ki je ležao poleg njega, šo iz bolnice, je dobo od njega puno prgiščo frankov.

— Ma plemenito srce — je odgovoro mirno vrtar.

— Jaz sem čüo, da je jako bogat, da je nekši grof, a da je pobegno v Francijo od žalosti, ar ga je žena zapüstila.

— Bajke! — zamahne vrtar z rokav malomarno i odide znova pred hišo. Bolničar je šče nekaj brbrao za njim, a kda je vrtar za sebov zapro dveri, obtihne tüdi on i odide trepetajoč z glavov.

Med tem je Peter M. ležao v velkoj sobi pri okni na preprostoj železnoj posteli. Premetavao se je i ječao. Pokriti je bio z lehkov odevkov, a po čeli so se njemi vlevale kaple znoja. Ne čüdo, juli je, a on že od jütra gori v vročini 39 stopinj. Vüsta ma odpreta, vüstnice so od vročine spokane i modre, zobje pa so čarni. Na senci njemi bije žila, kak da bi što s hamrom tukeo po njej. Čunte so izstopile, nos se je poostro, ozimice so postale tenke i od slabosti ne morejo pokriti onih velikih čarnih očü, ki se motno svetijo od vročine i se nemirno obračajo na vse strani. Peter ječi i se mantra. V prsaj njemi hropi, tak da z vsakšim vzdihom izvleče cela plüča. Sühi, beli prsti nervozno potegüjejo platno i od časa do časa je videti dve nogi, sühivi kak dve palici. Ali je to čüdnno? Ve je že devet mesecov v posteli. Od tistoga močnoga moža ne ostalo drügo, kak küp čunt, zavutih v kožo i dve velkivi čarnivi okej, v šterih nega več niti ostrine, niti prodirnosti, niti dobrote, niti miline. Beteg, brezmejni sivi beteg, ki prehaja v brezbriznost, sija izpod okrvavljenih ozimic. Peter trpi. Mimo njega hodijo zdravi i betežni, veseli i žalostni a na njega nišče ne pogledne. On ne potrebuje nikdar nikoga i ne zove nikoga. To vsi znajo, zavolo toga ga tüdi nišče nikaj ne pita. Njegovomi žalostnomy i spačenomy licy so se že privadili. Kda sestra bolničarka zavolo dužnosti pride do njegove poste, on obtihne, preneha z ječanjom, samo da njemi sestra ne bi ponüdila kakšoga zdravila. Ne jemle nikakših zdravil pa tüdi ne jestvine. Kda njemi sestra ponüdi hladno vode, da bi si pogaso žejo, nevlüdnno odbije njeno ponüdbo, a komaj ona odide, že stegne süho, čünteno roko, da sam vzeme kupico i srkne par kaplic. Od nikoga nešče meti kakših uslug, ali če čüje, da je kakši drügi betežnik poželo citrono ali citronin saft, se že zdigne, brska po nekšom svežnji pri posteli i njemi ponüdi frank. A ne guči nikdar nikaj. (Dale).

Odam posestvo s hišov.

Poleg je lepa njiva, sadonosnik, vinograd, meri okoli 4 plüge. Leži blüzi Apač. Več se zove pri JAKOB ČREPŇAK zaloga cementnih izdelkov Apače.

Gospodarstvo.

Delo rodovniškoga društva G. Lakoš - Kapca. Društvo je ustanovo sreski kmet. referent ing. Wenko na pobudo šolskoga upravitela Šömena v Gornjem Lakoši dne 18. I. 1931. za okoliš občin Dolnji i Gornji Lakoš, Gaberje, Kapca, Kot, Hotiza i Mala Polana. V časi od 29. I. 1931. do 20. II. 1931. se je vršo popis krav v rodovniško knigo zavolo slaboga, zimskoga vremena od štale do štale; sprejetih je bilo 207 krav. V ocenjevalni komisiji so zvin sr. kmet. referent i društvene tajnikojce sodelovali po eden odbornik i mlečni kontrolor. V odbori, ki ma redne seje vsakši drugi mesec so zastopane včlanjene občine po številu rod. krav. Mleko krav merijo posestniki sami dvakrat mesečno; društveni kontrolorje pa vsakši drugi mesec nenapodano kontrolerajo. Rod. krave se pripuščajjo samo pri določenih rodovniških bikaj. Banovinski bik originalac iz Švice se je že aklimatizirao i se jako dobro razvija. Kr. banska uprava pa nam je odobrila 50% prispevek za nakup dveh šče potrebnih rod. bikov. Na žalost v Prekmurji pa nega prvovrstnoga blaga v te namen. Sresko načelstvo je priredilo pri nas plemensko senje za bike; od predvedenih bikov so bili odani 4 po cenaj od 7.50 Din. do 8.50 Din. Za svoje člane je društvo oskrbelo edno prevozno škropilnico za sadno drevje, 23.50 q semenske krumpiše 404 selekcioniranih valilnih belic štajerske pasme i drugo. Delüvanje društva se vsestransko popolno razvija i to tekom let gotovo vnogo pripomoglo do izdatnoga zboljšanja živine tukajšnjoga okoliša, ki ma že zdaj jako dobre i čiste simodolce.

Sadno drevje po niskoj ceni bo letos odavalo sresko načelstvo v M. Soboti. Sadno drevje bo prvovrstne kakovosti primernih sort. Reflektanti naj se kem prvle priglasijo pri svojoj kmetijskoj organizaciji. V poštev pri dodelitvi cepik pridejo samo člani kmetijskih društev.

V kom grešimo pri spravlanji sadja? Pod tem naslovom izda Kmetska zveza v Maribori prihodnje dni knjižico, ki jo je napisao priznani sadjarski strokovnjak Miloš Levstik. Ar se bliža čas, ka bode začnolo sadje zoreti, bo knjižica vsem sadjarom dobro prišla. Zvin toga še obravnava pisatel v svojoj lastnoj obliki *od sajenja, od oskrbe i negüvanj sadnih cepik, od zatiranja sadnih škodlivcov i od gnojenja*. Knjižico razpošlemo taki vsem krajevnim Kmetskim zvezam,

kde jo bodete lahko dobili za 1.50 Din. Sadjari! Potegüjte se za to lepo i polüdno pisano knjižico. Cena je tak malenkostna, sadjarstvo pa je panoga, ki je vredna, da se njoj posveti vsa pozornost. -- Kmetska zveza v Maribori.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. 55.80, Canadski dolar Din. 54.80, Austrijski šiling Din. 7.92, Francuski frank Din. 2.18, Talijanska lira Din. 2.90, Pengö Din. 9.80, Nemška marka Din. 13.20, Uruguajski peso Din. 28, Argentinski peso Din. 14.

Živina: biki, jünci i telice Din. 5-6, (jako debeli Din. 7), krave Din. 3-4, teoci Din. 8-9, svinje Din. 9.

Zrnje: pšenica Din. 180, žito Din., 175, oves Din. 190, kukorca Din. 140, krumpi Din. 90, ajdina Din. 170, proso Din. 170, lenovo seme Din. 220, grah črešnj. Din. 200, mešani Din. 100,

RAZGLAS.

KMEČKA HRANILNICA i POSOJILNICA v GORNJOJ LENDAVI, da na znanje vsem tistim, ki so meli v prvejšoj posojilnici. (Felsölendvai Hitel-szövetkezet) vložene peneze, oz. notri dane peneze i so ešče ne dobili vün plačane, naj se s knjižicami zglasijo pri gori omenjenoj posojilnici, da se njim izplača. — **Uradni dnevi so vsako nedelo i četrtak predpoldnevom.** — ODBOR. 2

Taki se oda

edna kompletna samovozna garnitura E. M. G. Ali polovica, več se pozve pri KOZIC IVANI strojnom ključavničari v M. Soboti Lendavska cesta. 1

Vino ljutomersko, stolno, belo i rdeče ponüja liter od 3.25 Din. naprej 2

ALOJZ KRANZ, posestnik vinogradov Ljutomer. 2

Sühe gobe i tak tüdi friške za vlaganje küpüje najbolše „**PRODA**“ d. z. o. z. Prečna 6 2 Ljubljana.

Naznanjam

cenj. občinstvi, da izdelijem strojno farbanje „čevljev“ vseh vrst farb i so znova kak bi popolnoma novi bili. KOLOŠA JANEZ 1 čevlar Murska Sobota, Cvetna ul. 5.

Taki se sprejme iz dobre hiše i dobro šolan

vajenec

za mesarsko i gostilničarsko obrt. — Zglasiti se trbe pri **VIKTOR MAITZ** gostilničar i mesar Gornji Cmurek, p. Marija Snežna. 1

Sühe gobe

küpüje vsikdar i plača po najbolšoj ceni

M. GERŠAK & Co.

LJUBLJANA, Prečna ul. 4. veletrg. z zemelj. plod. 4

Pošlite vzorce i ponüdbe.

K odaji je gostilna

s posestvom i s celim inventarom i s koncesijov. Več se poizve pri

2 **MARŠIK FRANCI**

Čikečka vas 39. p. Prosenjakovci.

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaju se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8-9% za posojila pa 10%) i nüdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.